

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contact
Postbus 30155
9700 LG Groningen

Uw brief van
15 juli 2021
28285674

Onze referentie
HD.021.148

Informatie bij

Bijlagen
1

Datum 26 oktober 2021
Betreft Samenwerking universiteiten en academische ziekenhuizen

Geachte [REDACTED],

In uw brief van 15 juli 2021 (kenmerk 28285674) hebt u mij verzocht een uitvoeringstoets uit te brengen op de Wet actualisatie samenwerking universiteiten en academische ziekenhuizen.

Conclusie

Aan deze regeling zijn voor DUO geen uitvoeringsconsequenties verbonden.

Inhoud

Dit wetsvoorstel bevat voorstellen om de bepalingen die zien op de samenwerking tussen universiteiten en academische ziekenhuizen te moderniseren. U heeft aangegeven dat zo aan de in de praktijk gegroeide en gewenste samenwerkingsvormen een plek in de wet wordt gegeven. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen openbare en bijzondere universiteiten en academische ziekenhuizen. Het UMC krijgt een plek in de WHW. Ook geeft u aan dat het mogelijk wordt dat in Amsterdam twee universiteiten aan één academisch ziekenhuis zijn verbonden. Het AMC en het VUmc kunnen nu samengaan en het nieuwe Amsterdam UMC is aan zowel de UvA als de VU verbonden.

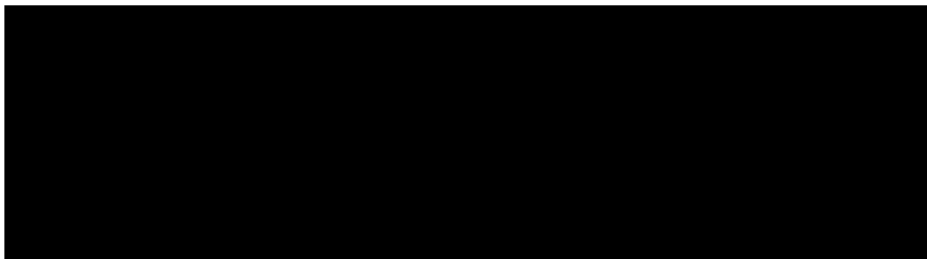
Reactie Inspectie van het Onderwijs en Auditdienst Rijk

In het kader van het geïntegreerde toezicht is deze uitvoeringstoets ook uitgezet bij de Inspectie van het Onderwijs en de Auditdienst Rijk. De reactie van de Inspectie van het Onderwijs is bijgevoegd.

Kosten

Er zijn voor DUO geen incidentele of structurele kosten verbonden aan deze regeling.

Met vriendelijke groet,

Bijlage

Reactie Inspectie voor het Onderwijs:

Ten aanzien van nalevingsaspecten

- Artikel I, onder J. Artikel 12.19 beschrijft de samenwerking tussen universiteiten en academische ziekenhuizen in een UMC. In de toelichting bij dit wetsartikel worden enkele uitgangspunten gehanteerd die hun weerslag niet of nauwelijks vinden in het wetsartikel, terwijl zij wel essentieel zijn voor de interpretatie, en daarmee ook handhaafbaarheid, van artikel 12.19. Twee belangrijke uitgangspunten zijn (geparafraseerd):

1. *De universiteit blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor het onderwijs en onderzoek en de taken en verantwoordelijkheden van elke partij moeten volstrekt duidelijk zijn.*

Dit uitgangspunt komt impliciet tot uiting in artikel 12.19, lid 2, onder f. Daarin wordt geregeld dat er een verantwoordingsstructuur moet bestaan zodat de universiteit de eindverantwoordelijkheid voor het onderwijs kan dragen. Nergens wordt echter expliciet gesteld dat de universiteit deze eindverantwoordelijkheid *moet* dragen. De aanname dat de universiteit eindverantwoordelijk is voor het onderwijs en onderzoek zou in het wetsvoorstel geëxpliciteerd moeten worden.

2. *Graadverlening en inschrijving blijven voorbehouden aan de universiteit.*

Artikel 12.19, lid 2, onder a, maakt het mogelijk dat taken en bevoegdheden van een universiteit worden gemandateerd aan het bijbehorende academisch ziekenhuis. Deze mogelijkheid wordt in het huidige wetsvoorstel (bewust) niet ingeperkt. Daardoor lijkt ook het mandateren van de graad verlenende bevoegdheid een optie. Uit de toelichting op pagina 13 blijkt echter dat dit expliciet niet de bedoeling is: graadverlening moet te allen tijde voorbehouden blijven aan de universiteit. De wet lijkt derhalve meer ruimte te bieden dan blijktens de toelichting wenselijk wordt geacht. Een inperking van de mogelijkheid tot mandateren is vermoedelijk op zijn plaats. In elk geval zou o.b.v. het wetsartikel duidelijk moeten zijn dat graadverlening en inschrijving voorbehouden blijven aan de instelling (en niet gemandateerd mogen worden).

Om het wetsartikel in lijn te brengen met de uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de toelichting zou in artikel 12.19 duidelijk moeten worden opgenomen dat (1) de universiteit eindverantwoordelijk is voor het onderwijs (en onderzoek); en (2) de universiteit de enige partij is met de bevoegdheid graden te verlenen of studenten in te schrijven. Deze twee elementen zijn natuurlijk sterk aan elkaar gerelateerd: als de universiteit de graden verleend is het logisch dat zij ook de eindverantwoordelijkheid voor de bijbehorende opleidingen draagt. Een verduidelijking van de wettelijke kaders zorgt ook dat voor de inspectie geen onduidelijkheid kan bestaan over welke partij zij waarop kan aanspreken.

- Artikel I, onder L. In de toelichting (pagina 9) bij de wetswijzigingen wordt aangegeven dat momenteel nog niet duidelijk is hoe de samenvoeging van het AMC en het VUmc juridisch en feitelijk zal verlopen. Omdat de beoogde eindsituatie ook niet geheel is uitgewerkt is het voor de inspectie lastig zich een oordeel te vormen over de precieze consequenties van de samenvoeging van de ziekenhuizen voor het toezicht. Een en ander hangt onder meer af van de manier waarop de (aansturing van de) opleiding geneeskunde geregeld zal worden. Belangrijke aandachtspunten en vragen daarbij zijn:

- o Welke partij verleent in de toekomstige situatie de graden voor de opleiding geneeskunde?
- o Komt er 1 gezamenlijke opleiding geneeskunde (joint degree) of blijft elke instelling zijn eigen opleiding geneeskunde behouden?
- o Indien beide instellingen een eigen opleiding blijven verzorgen bestaat de mogelijkheid dat voor de studenten van de beide universiteiten andere regels gelden, bijvoorbeeld omdat een andere OER van toepassing is. Hoewel dergelijke verschillen tussen vergelijkbare opleidingen aan verschillende instellingen gebruikelijk zijn, is het daar bij het Amsterdam UMC zeer zorgvuldig mee om te gaan aangezien het hier twee instellingen betreft die hun opleiding zullen verzorgen binnen hetzelfde ziekenhuis/UMC.
- o Gezien het voorgaande punt is essentieel dat zorg wordt gedragen dat voor studenten volledig duidelijk is waar zij aan toe zijn. Dat geldt zowel m.b.t. de inhoud van de opleiding als m.b.t. de rechtspositie van de student. Hierover mag geen enkele onduidelijk bestaan.

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten

•x

Ten aanzien van uitvoerbaarheidsaspecten specifiek m.b.t. capaciteit

•x

Ten aanzien van rechtmatigheidsaspecten

- Artikel I onder E en F. Artikel 12.1 vervalt. Ten aanzien van lid 1 is dit toegelicht, de toelichting op het vervallen van lid 2 ontbreekt.
- Artikel I, onder M onderdeel 2. Deze wijziging wordt niet toegelicht en heeft bij mijn weten niet direct te maken met de rest van de inhoud van dit wetsvoorstel. Het is begrijpelijk dat OCW deze wijziging hier mee wil nemen, maar een toelichting is dan wel op zijn plaats.
- Artikel I, onder M onderdeel 3: De opsommingstekens kloppen niet en lopen niet door. Daarnaast heeft dat tot gevolg dat de verwijzingen in artikel 1.13 lid 2 naar de bijlage onderdeel j onder 1 niet meer klopt.
- Artikel I onder M onderdeel 3 onder 2: Uit de toelichting onder paragraaf 4.3 blijkt het de bedoeling dat het nieuwe Amsterdam UMC een privaatrechtelijke organisatie wordt. Uit de nieuwe bijlage j blijkt dit niet.
- Artikel I, onder L: De toelichting op lid 3 ontbreekt.

Eventueel overig commentaar

- Artikel I, onder B. In de aanpassing van artikel 1.14 lid 2 wordt het in acht nemen van bepalingen omtrent personeel nu niet meer genoemd. Hiervoor wordt in de toelichting geen reden gegeven. De inspectie vraagt zich af of deze ommissie een bewuste keuze was.
- Artikel I onder D. Hier wordt geregeld dat de eerste samenwerkingsovereenkomst aan het bestuursverslag wordt verbonden (en ingediend bij OCW). Op zich is dit dezelfde handelswijze als die al in de WHW stond. Wel is inmiddels de rol van de accountant gewijzigd t.a.v. stukken die bij de jaarverslaggeving worden gevoegd. Hierdoor is standaard 720 De verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot andere informatie van toepassing op de met het bestuursverslag meegezonden samenwerkingsovereenkomst.
- Artikel I onder G. hierbij vervalt de maximering tot een raad van bestuur van maximaal 3 personen. In de toelichting is hiervoor als motivering opgenomen de situatie in Amsterdam, waardoor behoefte is aan een ruimere omvang van de Raad van bestuur. Het is niet duidelijk waarom de wetgever hier dan net als elders in dit wetsvoorstel de benodigde

verruiming alleen van toepassing maakt op deze bijzondere situatie in Amsterdam, maar die verruiming tevens toestaat voor de andere UMC's, daar lijkt geen reden toe en de vraag is of dat gewenst is.

- Artikel I, onder H. Bij artikel 12.16 wordt in de aanpassing het verkeerde onderdeel van dat artikel genoemd. Het lid dat wordt aangepast is lid 3. De huidige beschrijving noemt lid 2.
- Artikel I, onder L. Na artikel 18.92 wordt een nieuwe titel (titel 18) ingevoegd waaronder het nieuwe artikel 18.93 valt. Het lijkt nu alsof het reeds bestaande artikel 18.95 ook onder de nieuwe titel valt terwijl dat vermoedelijk niet de bedoeling is.
- Artikel I, onder M. In de wijziging van de bijlage, onderdeel j, lijkt de nummering niet juist doorgevoerd. Er wordt nu tweemaal nummer 1 gebruikt. Dit zorgt voor ook voor verwarring i.v.m. de verwijzing naar dit deel van de bijlage in artikel 1.13 lid 2. Er ontstaat onduidelijkheid welke ziekenhuis privaatrechtelijk en welke publiekrechtelijk zijn.
- Artikel I, onder M. Bij de bijzondere universiteiten is in onderdeel b van de bijlage van de WHW vastgelegd van welke rechtspersoon zij uitgaan. Kan op dezelfde manier ook worden vastgelegd van welke rechtspersonen de privaatrechtelijke academische ziekenhuizen uitgaan?
- Geborgd moet zijn dat de inspectie ook tijdens de periode waarin de twee Amsterdamse academische ziekenhuizen samengaan, de inspectie haar toezicht uit kan blijven oefenen. Daar is in ieder geval voor nodig dat duidelijk is welke rechtspersoon, op welk moment, waarvoor verantwoordelijk is.